

© Ventil 17(2011)5. Tiskano v Sloveniji. Vse pravice pridržane.
© Ventil 17(2011)5. Printed in Slovenia. All rights reserved.

Impresum

Internet:
www.revija-ventil.si

e-mail:
ventil@fs.uni-lj.si

ISSN 1318-7279
UDK 62-82 + 62-85 + 62-31/-33 + 681.523 (497.12)

VENTIL – revija za fluidno tehniko, avtomatizacijo in mehatroniko
– Journal for Fluid Power, Automation and Mechatronics

Letnik	17	Volume
Letnica	2011	Year
Številka	5	Number

Revija je skupno glasilo Slovenskega društva za fluidno tehniko in Fluidne tehnike pri Združenju kovinske industrije Gospodarske zbornice Slovenije. Izhaja šestkrat letno.

Ustanovitelj:
SDFI in GZS – ZKI-FT

Izdajatelj:
Univerza v Ljubljani, Fakulteta za strojništvo

Glavni in odgovorni urednik:
prof. dr. Janez TUŠEK

Pomočnik urednika:
mag. Anton STUŠEK

Tehnični urednik:
Roman PUTRIH

Znanstveno-strokovni svet:
izr. prof. dr. Maja ATANASJEVIČ-KUNC, FE Ljubljana
izr. prof. dr. Ivan BAJŠIČ, FS Ljubljana
doc. dr. Andrej BOMBAC, FS Ljubljana
izr. prof. dr. Peter BUTALA, FS Ljubljana
prof. dr. Alexander CZINKI, Fachhochschule Aschaffenburg, ZR Nemčija
doc. dr. Edvard DETIČEK, FS Maribor
prof. dr. Janez DIACI, FS Ljubljana
prof. dr. Jože DUHOVNIK, FS Ljubljana
izr. prof. dr. Niko HERAKOVIČ, FS Ljubljana
mag. Franc JEROMEN, GZS – ZKI-FT
izr. prof. dr. Roman KAMNIK, FE Ljubljana
prof. dr. Peter KOPACEK, TU Dunaj, Avstrija
mag. Milan KOPAC, KLADIVAR Ziri
doc. dr. Darko LOVREC, FS Maribor
izr. prof. dr. Santiago T. PUENTE MÉNDEZ, University of Alicante, Španija
prof. dr. Hubertus MURRENHOFF, RWTH Aachen, ZR Nemčija
prof. dr. Takayoshi MUTO, Gifu University, Japonska
prof. dr. Gojko NIKOLIĆ, Univerza v Zagrebu, Hrvaška
izr. prof. dr. Dragica NOE, FS Ljubljana
doc. dr. Jože PEZDIRNIK, FS Ljubljana
Martin PIVK, univ. dipl. inž., Šola za strojništvo, Škofja Loka
prof. dr. Alojz SLUGA, FS Ljubljana
prof. dr. Brane ŠIROK, FS Ljubljana
prof. dr. Janez TUŠEK, FS Ljubljana
prof. dr. Hironao YAMADA, Gifu University, Japonska

Oblikovanje naslovnice:
Miloš NAROBÉ

Oblikovanje oglasov:
Narobe Studio

Lektoriranje:
Marjeta HUMAR, prof., Paul McGuinness

Računalniška obdelava in grafična priprava za tisk:
LITTERA PICTA, d.o.o., Ljubljana

Tisk:
LITTERA PICTA, d.o.o., Ljubljana

Marketing in distribucija:
Roman PUTRIH

Naslov izdajatelja in uredništva:
UL, Fakulteta za strojništvo – Uredništvo revije VENTIL
Aškerčeva 6, POB 394, 1000 Ljubljana
Telefon: + (0) 1 4771-704, faks: + (0) 1 2518-567 in
+ (0) 1 4771-772

Naklada:
2 000 izvodov

Cena:
4,00 EUR – letna naročnina 24,00 EUR

Revija sofinancira Javna agencija za knjigo Republike Slovenije (JAKRS).

Revija Ventil je indeksirana v podatkovni bazi INSPEC.

Na podlagi 25. člena Zakona o davku na dodano vrednost spada revija med izdelke, za katere se plačuje 8,5-odstotni davek na dodano vrednost.

Zakaj na slovenskih univerzah nimamo mladih profesorjev

Pogosto zasledimo informacijo, da na zelo uglednih in prestižnih tujih univerzah nekateri mladi znanstveniki zelo hitro pridejo do naziva redni univerzitetni profesor in zelo hitro dobijo mesto učitelja. Pa to ne velja le za tiste, ki so »zrasli« in zaključili študij na določeni univerzi, ampak tudi za zunanje, ki se prijavijo na razpis in do tega trenutka s samo univerzo niso imeli nobene posebne povezave. Večina, predvsem ameriških, univerz je izjemno odprtih za pridobivanje mladih in sposobnih kadrov z različnih koncev sveta, tudi iz Slovenije.

V zadnjih nekaj mesecih smo lahko v naših

sredstvih obveščanja brali o dveh mladih slovenskih znanstvenikih, ki sta profesorja na dveh uspešnih in izjemno uveljavljenih ameriških univerzah. Prvi je Klemen Jaklič, ki je profesor prava na Harvardu, in drugi Jernej Barbič, ki je profesor na Univerzi v Southern California za področje računalništva. Verjetno pa je mladih slovenskih znanstvenikov, ki so zelo hitro uspeli na tujih univerzah, še več. Jaklič je star 36 let in Barbič le 34. Oba sta zaključila dodiplomski študij na Univerzi v Ljubljani. Prvi na Pravni fakulteti in drugi na Fakulteti za matematiko in fiziko.

Iz informacij, ki smo jih lahko prebrali, pa ni bilo mogoče ugotoviti, ali sta omenjena mlada znanstvenika zasedla prazni mesti zaradi odhoda prejšnjih predavateljev ali pa sta bili na teh univerzah odprti novi delovni mesti zaradi novih področij oziroma zaradi povečanega obsega del.

Kako je mogoče, da sta v manj kot v 10 letih kot tujca postala profesorja na univerzah, ki jih po različnih kriterijih, na različnih lestvicah rangiranja najdemo zelo visoko, na nobeni lestvici pa nista uvrščeni nižje od 50. mesta med najbolj uveljavljenimi univerzami na svetu?

Kako je mogoče, da mladi diplomant slovenske fakultete v tujini, na tuji univerzi, uspe tako bliskovito? Ali je tako bliskovito kariero možno narediti na Univerzi v Ljubljani ali na kateri koli drugi slovenski univerzi? Prepričan sem, in taka je praksa, da to ni možno niti teoretično. Sicer so primeri, ko pri nas nekaterim uspe taka kariera, toda to je prej izjema kot pravilo.

Pri tem nastopi nekaj pomembnih vprašanj. Zakaj sta odšla v tujino, zakaj nista nadaljevala podiplomskega študija doma v Sloveniji? Drugo pomembno vprašanje: ali tema dvema fantoma po zaključku dodiplomskega študija na dokaj uglednih ljubljanskih fakultetah, s priznanimi in uveljavljenimi profesorji, ni nihče mogel ponuditi nadaljevanja študija in primerne delovnega mesta? Prav v tem vidim večji problem slovenskih univerz. Verjetno se nihče ne zaveda, kaj izgublamo z odhodom mladih, izobraženih in nadarjenih študentov ali diplomantov v tujino. Ali se kdo vpraša, koliko sredstev smo vložili v izobraževanje teh mladih ljudi, ko bi morali začeti služiti državi in družbi, pa odidejo? Kdo je za to odgovoren?

Pri nas so poznani številni primeri, ko za nadarjene in talentirane študente v času študija ni pravega zanimanja. Seveda to ne velja za vse. Treba je zapisati, da večina nadarjenih dodiplomskih študentov pri nas lahko nadaljuje študij tudi na podiplomskem študiju, toda take kariere, kot je opisana zgoraj, v Sloveniji ne poznamo in je tudi ni mogoče narediti. Iz lastnega poznavanja in neformalnih izkušenj vem, da številni nadarjeni študentje po zaključku študija na številnih slovenskih univerzah niso ostali na fakultetah. Mislim, da to še mnogo bolj velja za tehnične in naravoslovne kot za družboslovne ali humanistične fakultete.

Priznati moramo, da so slovenske univerze izjemno zaprte za pridobivanje novih kadrov na pedagoškem področju. Praktično ni primerov, da bi profesorji na slovenskih univerzah zapustili službo, ne iz lastne želje niti iz drugega razloga. V Sloveniji bi lahko za zadnja desetletja na prste ene roke našli univerzitetne profesorje, ki so zaradi slabega dela izgubili službo. Lahko bi našli tudi primere, ko študenti napišejo pisno pritožbo na pedagoški kader, pa vodstvo fakultete ne ukrepa.

Kje je torej rešitev? Prav gotovo je rešitev samo ena in najbolj učinkovita. Ves pedagoški kader bi moral biti na vseh fakultetah in vseh univerzah zaposlen za določen čas; to je za čas izvolitve v pedagoški naziv. Ob vsaki novi izvolitvi bi morala fakulteta objaviti javni razpis, na katerega se lahko prijavijo vsi, ki mislijo, da izpolnjujejo pogoje. To bi bil ukrep, ki bi največ prispeval h konkurenci pedagoškega kadra in posredno h kakovosti. Pri izbiri kadra pa ne bi smelo odločati le vodstvo fakultete, ampak tudi študenti in morda celo industrija, za katero izobražujemo kader.

Janez Tušek